

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กัณณิกา เรื่องนิติวิทย์. หลัก CONSIDERATION ตามกฎหมายอังกฤษ: ศึกษาความเลื่อมคลายในการบังคับใช้. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- เกาะติดกฎหมาย 'อุ้มบุญ'ล้นใครจะได้เป็นแม่. Woman plus. Vol.7. No.333. 21-27 Apr 2006.
- จักรกฤษณ์ คอระพจน์. การผสมเทียมโดยให้หญิงอื่นตั้งครรภ์แทน. รายงานการวิจัย เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- จุมพต สายสุนทร. การร่างสัญญา ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2548.
- ณัฐวิวรรณ อภิสสิทธิ์โยธิน. การตั้งครรภ์: ปัญหาทางกฎหมายครอบครัวและมรดก. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2543.
- เดช เสวตไกรพ. "มดลูก: อวัยวะของมนุษย์สำหรับเช่า. วารสารอัยการ 11 , 121 (มกราคม 2531)
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- ประกาศแพทยสภาที่ 1/2540 เรื่อง มาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์
- ประกาศแพทยสภาที่ 21/2544 เรื่อง มาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ (ฉบับที่ 2)
- ประสพสุข บุญเดช. มารดารับจ้างตั้งครรภ์. ตุลพาห ฉบับที่ 35 (1 มกราคม 2531)
- ประสพสุข บุญเดช. อุ้มบุญ. วารสารกฎหมายสุโขทัยธรรมมาธิราช (2 ธันวาคม 2536)
- ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. ผู้หญิงกับการแพทย์สมัยใหม่. Available from http://www.thainhf.org/bioethics/technicalpaper_view.asp?id=27
- ปราโมทย์ สุนิษฐ์. การทบทวนเอกสารเรื่องสุขภาพจิต/จิตวิทยาของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ กรณีตั้งครรภ์แทน. ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.), 2548.
- ปัทมาวดี เรื่องนิติวิทย์. การเลิกสัญญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, 2546.

- พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525
- พรพิมล นิสารัตนพร. การคุ้มครองบุคคลในการทำนิติกรรมสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ : ศึกษากรณีบุคคลปัญญาอ่อน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- พลประสิทธิ์ ฤทธิ์รักษา. ปัญหาอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่มีผลต่อกระบวนการพิจารณา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2539.
- พินัย ณ นคร. หลักกฎหมายสัญญาของประเทศอังกฤษ. เล่าเรื่องเมืองนคร. อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ อาจารย์นุกูล ณ นคร. กรุงเทพฯ : บริษัทเพรสมีเดียจำกัด, 2542.
- แพทยสภา. Available from <http://www.tmc.or.th>
- ราชวิทยาลัยสูตินารีแห่งประเทศไทย. Available from <http://www.rtcog.or.th/2007>
- ลีฟูน จิระวัฒนาสมกุล. ปัญหาด้านกฎหมายเกี่ยวกับการผสมเทียม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วิชา มหาคุณ. จริยธรรมและกฎหมายกับการกำเนิดมนุษย์โดยเทคโนโลยีแผนใหม่. วารสารกฎหมาย ปีที่ 15 (1 ธันวาคม 2537)
- วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์. กฎหมายการแพทย์: ความรับผิดชอบทางกฎหมายของผู้ประกอบวิชาชีพด้านแพทย์และสาธารณสุข. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2546.
- วีระพงษ์ ไพศาลธนวัฒน์. สัญญาที่ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ศันท์กรณ (จำปี) ไสตติพันธ์. คำอธิบายกฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิกวรรได้ พร้อมด้วยคำอธิบายในส่วนของ พ.ร.บ. ว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และ พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2550.
- ศันท์กรณ (จำปี) ไสตติพันธ์. คำอธิบายเช่าทรัพย์-เช่าซื้อ พร้อมด้วยคำอธิบายในส่วนของ พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 และกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้อง. พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2549.
- ศันท์กรณ (จำปี) ไสตติพันธ์. คำอธิบายนิติกรรม-สัญญา พร้อมด้วยคำอธิบายในส่วนของ พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 และกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้อง. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2550.
- ศักดิ์ สอนองชาติ. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : นิติบรรณาการ, 2547.
- สมชัย โกวิทเจริญกุล. บทสัมภาษณ์ในจุดประกาย. กรุงเทพธุรกิจ 1 กุมภาพันธ์ 2537 : หน้า 7.

- สมชาย สุวจนกรณ์. กฎหมายกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์. Available from http://www.thainhf.org/bioethics/technicalpaper_view.asp?id=25
- สหทยา สุนทรเกตุ. ปัญหาทางกฎหมายของการตั้งครรภ์แทน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- เสนีย์ ปราโมช, ม.ร.ว.. กฎหมายอังกฤษว่าด้วยลักษณะสัญญาและละเมิด. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2479.
- เสนีย์ ปราโมช, ม.ร.ว.. ประมวลแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและหนี้ เล่ม 1 (ภาค 1-2). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- เสรี ธีรพงศ์. 15 คำถามน่ารู้เด็กหลอดแก้ว. หนังสือหมอชาวบ้าน 18, 207 (ก.ค. 2539)
- แสง บุญเฉลิมวิภาส. กฎหมายการแพทย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2546.
- หน่วยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์. Available from http://www.md.chula.ac.th/obstet/Unit/Unit.htm#_สาขาเวชศาสตร์การเจริญพันธุ์
- หน้าบัลลังก์. ตามรอยคดี. โพสต์ทูเดย์ 9 กรกฎาคม 2549.
- หน้าบัลลังก์. ตามรอยคดี. โพสต์ทูเดย์ 16 กรกฎาคม 2549.
- อริราช มณีภาค. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นิติกรรมและสัญญาและข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : นิติบรรณการ, 2548.
- อุกฤษ มงคลนาวิน. ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน. บทบัญญัติ เล่ม 32 (มีนาคม 2518)

ภาษาอังกฤษ

- All About Surrogacy. Available from <http://www.allaboutsurrugacy.com>
- Anita Stuhmcke. *For Love or Money: The Legal Regulation of Surrogate Motherhood*. Available from <http://www.murdoch.edu.au/elaw/issues/v3n1/stuhmck1.html>
- Baby Center. Available from <http://www.babycenter.com/refcap/preconception/fertilityproblems/4099.html>
- Catherine Elliott and Frances Quinn. *Contract Law*. Third Edition. Longman, 2001.
- Department of Health. *Review of the Human Fertilisation and Embryology Act A Public Consultation*, 2005.
- G.H. Treitel. *The Law of Contract*. Eight Edition. London : Sweet & Maxwell, 1991.
- Illinois Gestational Surrogacy Act. Available from <http://law.onecle.com/illinois/750ilcs47/index.html>
- Ina Pantelejeva. *Are Surrogate Mother Contract Enforceable?*. *International Journal Baltic Law* 2 , 3 (2005)
- International Assisted Reproduction Center. Available from <http://www.fertilityhelp.com/>
- Kennedy, I, and A. Grubb. *Medical Law: Text with Materials*. Butterworths, 2001.
- Krista Sirola. Are you my mother?. *Journal of Gender, Social Policy & The Law* 14 ,1 (2006)
- Law Revision Commission. Available from <http://www.clrc.ca.gov>
- Legal Research Blog. Available from <http://law.onecle.com/Illinois>
- Margaret Brazier. Surrogacy: review for the UK Health Ministers of current arrangements for payments and regulation. *Human Reproduction Update* 1997 3 , 6.
- Murdoch University. Available from <http://www.murdoch.edu.au>
- Ontario Law Reform Commission. *Report on Human Artificial Reproduction and Related Matters*. Ministry of the Attorney General, 1985.
- Pamela Laufer-Ukeles. Gestation: Work for Hire or The Essence of Motherhood? A Comparative Legal Analysis. *Duke Journal of Gender Law & Policy* 9 , 91 (2002)
- Parentage Act 2004
- Paul Richards. *Law of Contract*. London : Pitman Publishing, 1995.

- Paul Richards. Law of Contract. Seventh Edition, Pearson Longman, 2006.
- Peter de Cruz. Comparative Healthcare Law. Cavendish Publishing Limited, 2001.
- Sharon L. Tiller. Litigation, Legislation, and Limelight: Obstacles to Commercial Surrogate Mother Arrangements. 72 Iowa L. Rev. 415 (1986-1987)
- Surrogate Motherhood Agreements Law (Israel)
- Surrogacy Arrangement Act 1985
- Susan Orpett Long. The Journal of Palliative Care 15(3). Fall, 1999.
- The American Surrogacy Center. Available from <http://www.surrogacy.com>
- The Center for Bioethics & Human Dignity. Available from <http://www.cbhd.org>
- The Fertility Institutes. Available from
http://www.fertility-docs.com/surrogates_faq.phtml
- The Gestational Surrogacy Act (Illinois)
- Victorian Law Reform Commission. Surrogacy law needs clarification. Media Release, 2005.
- Vanessa S. Browne-Barbour. Bartering for Babies: Are Preconception Agreements in the Best Interests of Children?, 26 Whittier L. Rev. 429 (2004).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อเสนอแนะแก้ไขร่างพระราชบัญญัติการตั้งครรภ์โดยอาศัยเทคโนโลยี
 ช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

มาตรา 3 ให้เพิ่มเติม

"สัญญารับตั้งครรภ์แทน" หมายความว่า สัญญาซึ่งผู้รับตั้งครรภ์แทนตกลงที่จะตั้งครรภ์แทนผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทนจากเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ โดยให้ทารกอยู่ในครรภ์ของตนจนครบกำหนดและตกลงว่าเมื่อทารกคลอดออกมาแล้วจะยกทารกที่เกิดจากการตั้งครรภ์แทนให้เป็นบุตรแก่ผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทน

"ผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทน" หมายความว่า สามีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายที่ต้องการมีบุตรโดยให้ผู้รับตั้งครรภ์แทนตั้งครรภ์แทน

"ผู้รับตั้งครรภ์แทน" หมายความว่า หญิงผู้รับตั้งครรภ์แทนในสัญญารับตั้งครรภ์แทน

มาตรา 18 การดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนตามพระราชบัญญัตินี้ จะต้องมีองค์ประกอบดังนี้

การตั้งครรภ์แทนโดยการปฏิสนธินอกร่างกายเท่านั้นที่สามารถกระทำได้โดยต้องใช้ไข่และเชื้ออสุจิของผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทน หรือของผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทนกับผู้บริจาคเท่านั้น แต่ไม่รวมถึงไข่ของผู้รับตั้งครรภ์แทน หรือเชื้ออสุจิและไข่ของบุคลากรหรือผู้สืบสันดานของผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทนและของผู้รับตั้งครรภ์แทน

ในกรณีของผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทน

- (1) ต้องมีอายุโดยปกติไม่เกิน 40 ปี เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากศาล
- (2) ต้องเป็นสามีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยสามีหรือภรรยาอย่างน้อยฝ่ายหนึ่งต้องมีความเกี่ยวข้องทางพันธุกรรมกับเด็กที่เกิดจากการตั้งครรภ์แทน
- (3) ต้องมีความจำเป็นทางการแพทย์เพียงพอในการขอให้ตั้งครรภ์แทน เช่น ภรรยาไม่สามารถตั้งครรภ์เองได้ เพราะปัญหาทางร่างกาย หรือสุขภาพความปลอดภัยของภรรยา โดยมีใบรับรองแพทย์เป็นหลักฐาน
- (4) ได้ให้แพทย์ตรวจร่างกายและมีใบรับรองแพทย์ที่มีความเห็นว่าผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทนมีความเหมาะสมในการเป็นบิดามารดา

(5) ได้ให้จิตแพทย์ตรวจสอบจิตใจและมีใบรับรองแพทย์ที่มีความเห็นว่าผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทนมีจิตใจที่ปกติและมีความเหมาะสมในการเป็นบิดามารดา

(6) ได้ปรึกษาทนายความและมีความเข้าใจเรื่องการรับตั้งครรภ์แทนและผลที่เกิดจากการรับตั้งครรภ์แทนเป็นอย่างดี โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือ

(7) สามีและภรรยาต้องเป็นคู่สัญญาฝ่ายผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทนทั้งสองคน
ในกรณีของผู้รับตั้งครรภ์แทน

(1) ต้องบรรลุนิติภาวะ และโดยปกติต้องมีอายุไม่เกิน 40 ปี เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากศาล

(2) ต้องไม่เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานของผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทน

(3) ต้องเคยผ่านการตั้งครรภ์และคลอดเด็กมาก่อนแล้วอย่างน้อย 1 คน

(4) ได้ให้แพทย์ตรวจร่างกายและมีใบรับรองแพทย์ที่มีความเห็นว่าผู้รับครรภ์แทนมีร่างกายที่ปกติ

(5) ได้ให้จิตแพทย์ตรวจสอบจิตใจและมีใบรับรองแพทย์ที่มีความเห็นว่าผู้รับครรภ์แทนมีจิตใจที่ปกติ

(6) ได้ปรึกษาทนายความและเข้าใจเรื่องการรับตั้งครรภ์แทนและผลที่เกิดจากการรับตั้งครรภ์แทนเป็นอย่างดี โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือ

(7) หากผู้รับตั้งครรภ์แทนมีสามีโดยชอบด้วยกฎหมาย สามีของผู้รับตั้งครรภ์แทนต้องให้ความยินยอมในการให้ผู้รับตั้งครรภ์รับตั้งครรภ์แทนเป็นหนังสือ

การตั้งครรภ์แทนนั้นต้องทำเป็นสัญญาระหว่างผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทนกับผู้รับตั้งครรภ์แทน โดยทำเป็นหนังสือ และต้องทำขึ้นก่อนที่เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์จะเริ่มขึ้น เว้นแต่การตรวจร่างกายและจิตใจของคู่สัญญาผู้รับตั้งครรภ์แทน โดยคู่สัญญาต้องลงลายมือชื่อต่อหน้าพยานอย่างน้อย 2 คน ซึ่งไม่รวมถึงสามีของผู้รับตั้งครรภ์แทน และสัญญาดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากศาล

มาตรา 21 ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการเป็นผู้จัดการตั้งครรภ์แทน คนกลาง นายหน้า ในการจัดการหรือชี้ช่องให้มีการรับตั้งครรภ์แทน เว้นแต่เป็นสถานบริการเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ที่ได้รับหนังสือรับรองจากราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยตามประกาศแพทยสภาเพื่อการช่วยเหลือ ไม่มีลักษณะที่เป็นการค้าหรือหากำไร

ผู้จัดการตั้งครรภ์แทนต้องจัดหาแพทย์จากหลายสถานบริการเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ไม่เฉพาะแพทย์ในสถานบริการเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ของตนเท่านั้น โดยให้ผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทนหรือผู้รับตั้งครรภ์แทนแล้วแต่กรณีเป็นผู้ตัดสินใจเลือกแพทย์

มาตรา 24 ในกรณีเด็กที่เกิดจากการตั้งครรภ์แทน เกิดจากการตั้งครรภ์แทนที่มีองค์ประกอบครบตามมาตรา 18 ให้ผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทนเป็นบิดามารดาโดยชอบด้วยกฎหมายของเด็กนั้น แต่ต้องให้ออกาสเด็กได้รับน้ำนมจากหญิงผู้รับตั้งครรภ์แทนเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามเดือน

(ในกรณีที่เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดูโดยมิชอบ หรือตกอยู่ในสภาวะยากลำบากตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ให้ผู้รับตั้งครรภ์แทนมีอำนาจฟ้องหรือร้องขอเกี่ยวกับอำนาจปกครองเด็กที่เกิดจากการรับตั้งครรภ์แทนได้ โดยให้ศาลคำนึงถึงความผาสุกและประโยชน์ของเด็กนั้นเป็นสำคัญ)

ในกรณีที่เกิดข้อพิพาทในการเกี่ยวกันซึ่งหน้าที่ในการอุปการะเลี้ยงดูเด็กที่เกิดจากการตั้งครรภ์แทนระหว่างสามีภริยาที่ประสงค์ให้มีการตั้งครรภ์แทนกับหญิงที่เป็นผู้รับตั้งครรภ์แทน ให้ทั้งสองฝ่ายมีหน้าที่ในการอุปการะเลี้ยงดูเด็กร่วมกัน ทั้งนี้ หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งปฏิเสธไม่ยอมรับร่วมอุปการะเลี้ยงดูให้อีกฝ่ายหนึ่งร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ฝ่ายที่ปฏิเสธนั้นต้องร่วมอุปการะเลี้ยงดูเด็กด้วย แต่หากทั้งสองฝ่ายต่างปฏิเสธไม่ยอมรับร่วมกันอุปการะเลี้ยงดูเด็ก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กมีอำนาจในการร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ทั้งสองฝ่ายร่วมกันอุปการะเลี้ยงดู หรือดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กได้)

มาตรา 25 ในกรณีที่การตั้งครรภ์แทนมิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 18 วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า ให้หญิงผู้รับตั้งครรภ์แทน เป็นมารดาโดยชอบด้วยกฎหมายของเด็กนั้น

ให้สามีโดยชอบด้วยกฎหมายของหญิงผู้รับตั้งครรภ์แทนเป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของเด็ก เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้ให้ความยินยอมให้มีการตั้งครรภ์แทนนั้น

ให้นำมาตรา 23 วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ภาคผนวก ข

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การตั้งครรภ์โดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการตั้งครรภ์โดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทาง
การแพทย์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา
๒๘

ประกอบกับมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการตั้งครรภ์โดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญ
พันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราช
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“เซลล์สืบพันธุ์” หมายความว่า เซลล์สืบพันธุ์ของมนุษย์ทั้งเพศหญิงและเพศชาย
“ไข่” หมายความว่า เซลล์สืบพันธุ์ของเพศหญิง
“เชื้ออสุจิ” หมายความว่า เซลล์สืบพันธุ์ของเพศชาย
“เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์” หมายความว่า กรรมวิธีใดๆ ทางทางการแพทย์ที่นำเซลล์
สืบพันธุ์ออกจากร่างกายบุคคล เพื่อใช้ช่วยการตั้งครรภ์โดยไม่มีเพศสัมพันธ์ตามธรรมชาติ
“ตัวอ่อน” หมายความว่า ตัวอ่อนของมนุษย์ตั้งแต่ปฏิสนธิแล้วไปจนถึงแปดสัปดาห์
“ทารก” หมายความว่า ตัวอ่อนของมนุษย์ที่มีอายุเกินกว่าแปดสัปดาห์ ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกครรภ์
มารดา

"ตัวอ่อนสำเนาพันธุ์" หมายความว่า ตัวอ่อนมนุษย์ที่มีได้เกิดขึ้นจากการปฏิสนธิระหว่างไข่กับเชื้ออสุจิ
 "ตัวอ่อนพันธุ์ผสม" หมายความว่า ตัวอ่อนที่มีเซลล์หรือส่วนประกอบของเซลล์ของมนุษย์กับสิ่งมีชีวิต
 สายพันธุ์อื่นรวมกันอยู่

"การตั้งครรภ์แทน" หมายความว่า การตั้งครรภ์โดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทาง
 การแพทย์ โดยหญิงผู้ตั้งครรภ์มีเจตนาหรือข้อตกลงไว้ก่อนตั้งครรภ์ที่จะให้ทารกในครรภ์นั้นเป็นบุตรหรืออยู่ใน
 อำนาจปกครองของผู้อื่น

"การผสมเทียม" หมายความว่า การนำเชื้ออสุจิเข้าไปในอวัยวะสืบพันธุ์ภายในของหญิง เพื่อให้หญิง
 นั้นตั้งครรภ์ โดยไม่มีเพศสัมพันธ์ตามธรรมชาติ

"การปฏิสนธินอกร่างกาย" หมายความว่า การนำเชื้ออสุจิและไข่ออกจากร่างกายของชายและหญิงมา
 ทำให้เกิดการปฏิสนธิจนเป็นตัวอ่อน

"การทำสำเนามนุษย์" หมายความว่า การทำให้เกิดเด็กด้วยวิธีการใดๆ ที่มีได้เกิดขึ้นจากการปฏิสนธิ
 ระหว่างไข่กับเชื้ออสุจิ

"เซลล์ต้นกำเนิด" หมายความว่า เซลล์ซึ่งสามารถเจริญเติบโตเป็นเซลล์อวัยวะใดอวัยวะหนึ่งของ
 ร่างกายมนุษย์ ไม่ว่าจะได้จากตัวอ่อนหรือเซลล์อื่นใด

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทาง
 การแพทย์

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยการ
 จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตาม
 พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในจังหวัดใดยังมีได้เปิดทำการศาลเยาวชนและครอบครัว หรือแผนกคดีเยาวชนและ
 ครอบครัวขึ้นในศาลจังหวัด ให้ศาลจังหวัดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
 แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบหรือ
 ประกาศนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการควบคุมการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ เรียกโดยย่อ
 ว่า "กคจพ." ประกอบด้วย นายแพทย์สภา เป็นประธานกรรมการ ประธานราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์ เป็น
 รองประธานกรรมการ ประธานราชวิทยาลัยจิตแพทย์หรือผู้แทน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทน
 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้แทน

กระทรวงวัฒนธรรม ผู้แทนคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ผู้แทนคณะกรรมการสตรีและครอบครัว เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเจ็ดคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์จำนวนสองคน ด้านเวชพันธุศาสตร์จำนวนหนึ่งคน ด้านปรัชญาและจริยศาสตร์จำนวนหนึ่งคน ด้านกฎหมายจำนวนหนึ่งคน ด้านสิทธิเด็กจำนวนหนึ่งคน และด้านกิจการสตรีจำนวนหนึ่งคน โดยมีผู้อำนวยการกองการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสตรีไม่น้อยกว่าสามคน

ให้ผู้อำนวยการกองการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ แต่งตั้งข้าราชการของกองการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์
(๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติราชการ หรือแผนงาน หรือโครงการของส่วนราชการหรือองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนและเงื่อนไขในการยื่นคำขออนุญาตและการอนุญาตตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๒๗ และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการดำเนินงานเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

(๔) พิจารณาอนุญาต รับรองหรือมีมติอื่นใดเกี่ยวกับการดำเนินงานเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ตามมาตรา ๑๔ และการสร้าง เก็บรักษา วิจัย หรือใช้ประโยชน์จากตัวอ่อนตามมาตรา ๒๗

(๕) พิจารณาริฉฉัยคำร้องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์
(๖) วางระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินงานเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ การกำกับดูแล หรือเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) รายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ต่อรัฐมนตรีเป็นประจำปีละครั้ง

(๘) ดำเนินการตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๘ ให้กองการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ

(๒) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

(๓) เสนอแนวทางการพัฒนาระบบงานด้านการดำเนินงานเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

(๔) จัดทำทะเบียนกลางเกี่ยวกับหน่วยงานหรือองค์กรที่ดำเนินงานเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทาง

การแพทย์ และผู้รับบริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

(๕) รวบรวมข้อมูล สารสนเทศ และศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

(๖) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) รัฐมนตรีให้ออกเนื่องจากมีพฤติการณ์ที่ขัดต่อจริยธรรม ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกันเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งคนแทนนั้น

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา ๑๓ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานโดยอนุโลม

หมวด ๒

การให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

มาตรา ๑๕ ผู้รับผิดชอบหรือผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ตามพระราชบัญญัตินี้ จะต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่แพทยสภากำหนด และจะต้องรักษามาตรฐานในการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ให้เป็นไปตามข้อบังคับหรือประกาศที่แพทยสภากำหนด

มาตรา ๑๖ ก่อนเริ่มดำเนินการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด ให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมทำการประเมินพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ขอรับบริการและ ของผู้บริจาคเซลล์สืบพันธุ์ที่จะนำมาใช้ดำเนินการ เพื่อวินิจฉัยโรคตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และเงื่อนไขที่แพทยสภากำหนด

มาตรา ๑๗ ในการดำเนินการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ ผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ อาจทำการตรวจวินิจฉัยโรคทางพันธุกรรมของตัวอ่อนที่จะนำมาใช้ดำเนินการได้ตามความจำเป็นและสมควร แต่ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นการกระทำในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการเลือกเพศ

หลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และเงื่อนไขในการตรวจวินิจฉัยให้เป็นไปตามที่แพทยสภากำหนด

หมวด ๓

การตั้งครรภ์แทน

มาตรา ๑๘ การดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนตามพระราชบัญญัตินี้ จะต้องมียกประกอบดังนี้

(๑) สามภริยาที่ต้องการมีบุตรโดยให้หญิงอื่นซึ่งมิใช่ภริยาดังครรภ์แทน ต้องเป็นสามภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๒) หญิงที่รับตั้งครรภ์แทนจะต้องเป็นญาติกับคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่ต้อง มิใช่ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรสนั้น

(๓) หญิงที่รับตั้งครรภ์แทนจะต้องเป็นหญิงที่เคยมีบุตรมาก่อนแล้วเท่านั้น ถ้าหญิงนั้นมีสามีจะต้องได้รับความยินยอมจากสามีของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทนนั้นด้วย

ในกรณีที่ไม่เข้าองค์ประกอบตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ประสงค์จะให้มีการตั้งครรภ์แทนเสนอเรื่องขออนุญาต

ดำเนินการต่อคณะกรรมการ ซึ่งหากคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรจะอนุญาตเป็นการเฉพาะรายก็ได้ คำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

หลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนและเงื่อนไขในการยื่นคำขอและการพิจารณาอนุญาตให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ทั้งนี้ เว้นเสียในการอนุญาตดังกล่าวต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์ของเด็กที่จะเกิดจากการรับตั้งครุภัณฑ์แทน หูฟังที่รับตั้งครุภัณฑ์แทน และเด็กหรือบุคคลอื่นใดที่จะได้รับผลกระทบจากการรับตั้งครุภัณฑ์แทนนั้นเป็นสำคัญ

มาตรา ๑๙ ในการดำเนินการโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์เพื่อการตั้งครุภัณฑ์แทนต้องมีได้เป็นไปเพื่อความประสงค์แห่งการค้าหรือโดยการค้า

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมกระทำการด้วยวิธีเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์เพื่อให้หญิงใดตั้งครุภัณฑ์ โดยรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ว่า หูฟังนั้นรับตั้งครุภัณฑ์แทนผู้อื่นเพื่อความประสงค์แห่งการค้าหรือโดยการค้า

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการเป็นคนกลาง นายหน้า โดยเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดในลักษณะที่เป็นการค้าหรือหากำไร เป็นการตอบแทนในการจัดการหรือซื้อของ ให้ มีการรับตั้งครุภัณฑ์แทน

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใดๆ ว่ามีหูฟังที่ประสงค์จะเป็นผู้รับตั้งครุภัณฑ์แทนผู้อื่น หรือมีบุคคลที่ประสงค์จะให้หญิงอื่นเป็นผู้รับตั้งครุภัณฑ์แทน ไม่ว่าจะได้กระทำเพื่อความประสงค์แห่งการค้าหรือโดยการค้าหรือไม่ก็ตาม

หมวด ๔

ความเป็นบิดาและมารดาของเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับของ มาตรา ๒๔ ในกรณีเด็กที่เกิดโดยการผสมเทียมหรือโดย อาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ ซึ่งใช้เซลล์สืบพันธุ์จากผู้บริจาคเพื่อการปฏิสนธิ ไม่ว่าจะการปฏิสนธิจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกาย ให้หญิงที่เป็นผู้ตั้งครุภัณฑ์เป็นมารดาโดยชอบด้วยกฎหมายของเด็กนั้น

ให้สามีโดยชอบด้วยกฎหมายของหญิงผู้ตั้งครุภัณฑ์ ซึ่งได้ให้ความยินยอมให้มีการตั้งครุภัณฑ์นั้น เป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของเด็กนั้น

ชายหรือหญิงที่เป็นเจ้าของเซลล์สืบพันธุ์ที่นำมาใช้ปฏิสนธิเป็นตัวอ่อนเพื่อการตั้งครุภัณฑ์ ไม่มีสิทธิใดๆ ในตัวเด็ก เว้นแต่จะเป็นหญิงผู้ตั้งครุภัณฑ์หรือสามีโดยชอบด้วยกฎหมายของหญิงผู้ตั้งครุภัณฑ์ซึ่งได้ให้ความยินยอมให้มีการตั้งครุภัณฑ์นั่นเอง

มาตรา ๒๔ ในกรณีเด็กที่เกิดจากการตั้งครุภัณฑ์แทน ไม่ว่าจะใช้เซลล์สืบพันธุ์ของสามีภริยาที่ประสงค์

จะให้มีการตั้งครุฑแทนหรือของบุคคลอื่นก็ตาม ให้สามภริยาซึ่งประสงค์ให้มีการตั้งครุฑแทนเป็นบิดามารดา โดยชอบด้วยกฎหมายของเด็กนั้น แต่ต้องให้ออกาสเด็กได้รับน้ำนมจากหญิงผู้รับตั้งครุฑแทนเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามเดือน

ในกรณีที่เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดูโดยมิชอบ หรือตกอยู่ในสภาวะยากลำบากตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ให้ผู้รับตั้งครุฑแทนมีอำนาจฟ้องหรือร้องขอเกี่ยวกับอำนาจปกครองเด็กที่เกิดจากการรับตั้งครุฑแทนได้ โดยให้ศาลคำนึงถึงความผาสุกและประโยชน์ของเด็กนั้นเป็นสำคัญ

ในกรณีที่เกิดข้อพิพาทในการเกี่ยวกันซึ่งหน้าที่ในการอุปการะเลี้ยงดูเด็กที่เกิดจากการตั้งครุฑแทนระหว่างสามภริยาที่ประสงค์ให้มีการตั้งครุฑแทนกับหญิงที่เป็นผู้รับตั้งครุฑแทน ให้ทั้งสองฝ่ายมีหน้าที่ในการอุปการะเลี้ยงดูเด็กร่วมกัน ทั้งนี้ หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งปฏิเสธไม่ยอมร่วมอุปการะเลี้ยงดูให้อีกฝ่ายหนึ่งร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ฝ่ายที่ปฏิเสธนั้นต้องร่วมอุปการะเลี้ยงดูเด็กด้วย แต่หากทั้งสองฝ่ายต่างปฏิเสธไม่ยอมรับร่วมกันอุปการะเลี้ยงดูเด็ก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กมีอำนาจในการร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ทั้งสองฝ่ายร่วมกันอุปการะเลี้ยงดู หรือดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กได้

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่การตั้งครุฑแทนมิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) หรือ (๓) โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นการเฉพาะรายจากคณะกรรมการตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง ให้หญิงผู้รับตั้งครุฑแทน เป็นมารดาโดยชอบด้วยกฎหมายของเด็กนั้น

ให้สามภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของหญิงผู้รับตั้งครุฑแทนเป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของเด็ก เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้ให้ความยินยอมให้มีการตั้งครุฑแทนนั้น

ให้นำมาตรา ๒๓ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๖ ให้นำบทบัญญัติในบรรพ ๕ ลักษณะ ๒ และ ๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลมเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้

หมวด ๕

การสร้าง เก็บรักษา วิจัย หรือใช้ประโยชน์จากตัวอ่อน

มาตรา ๒๗ การสร้าง เก็บรักษา วิจัย ใช้ประโยชน์ ทำลายหรือทำให้สิ้นสภาพการเป็น ตัวอ่อน จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ แต่คณะกรรมการจะอนุญาตให้กระทำการเก็บรักษา วิจัย หรือใช้ประโยชน์จากตัวอ่อนที่มีอายุเกินกว่าสิบสี่วันหรือทารกไม่ได้ ทั้งนี้ อายุของตัวอ่อนไม่นับรวมระยะเวลาในการแช่แข็งตัวอ่อน

หลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้สร้างตัวอ่อนที่เกิดจากการปฏิสนธิระหว่างไข่กับเชื้ออสุจิ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์อื่น นอกเหนือจากการใช้ตัวอ่อนนั้นเพื่อบำบัดรักษาภาวะการมีบุตรยากของหญิงคนหนึ่งคนใดโดยเฉพาะ

หมวด ๖

การควบคุมการค้าและการโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดทำสำเนามนุษย์ ไม่ว่าจะกระทำโดยวิธีการใดๆ

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดนำตัวอ่อนใส่เข้าไปในสัตว์ หรือนำตัวอ่อนของสัตว์ใส่เข้าไปในร่างกายของมนุษย์

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการสร้าง เก็บรักษา วิจัย หรือใช้ ตัวอ่อนพันธุ์ผสม หรือตัวอ่อนที่มีสารพันธุกรรมของมนุษย์มากกว่าสองคนขึ้นไป

ห้ามมิให้ผู้ใดนำตัวอ่อนตามวรรคหนึ่งหรือตัวอ่อนสำเนาพันธุ์ ใส่เข้าไปในสัตว์ หรือใส่เข้าไปในร่างกายของมนุษย์

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่าย มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย นำเข้ามาในหรือส่งออกไปยังนอกราชอาณาจักร ซึ่งตัวอ่อนพันธุ์ผสม

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการซื้อ ขาย เสนอซื้อ เสนอขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งเซลล์สืบพันธุ์ หรือที่ได้จากการปฏิสนธิระหว่างไข่กับเชื้ออสุจิ เพื่อผลประโยชน์ในทางการค้า

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการปฏิสนธิในร่างกาย การสร้างหรือใช้เซลล์ต้นกำเนิดโดยไม่ได้รับความยินยอมจากบุคคลผู้เป็นแหล่งที่มาของเซลล์สืบพันธุ์หรือเซลล์ร่างกายที่นำมาใช้ในการนั้น

ห้ามมิให้ผู้ใดทำการผสมเทียม หรือนำตัวอ่อนที่เกิดจากการปฏิสนธิระหว่างไข่กับเชื้ออสุจิเข้าไปในร่างกาย โดยไม่ได้รับความยินยอมจากหญิงและบุคคลผู้เป็นแหล่งที่มาของเชื้ออสุจิหรือไข่

ในกรณีที่บุคคลผู้เป็นแหล่งที่มาของเซลล์สืบพันธุ์หรือเซลล์ร่างกายนั้นตายลง ห้ามมิให้นำเซลล์สืบพันธุ์หรือเซลล์ร่างกายนั้นมาใช้ดำเนินการ ไม่ว่าผู้นั้นจะได้ให้ความยินยอมไว้ก่อนตายแล้วหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้ผู้ที่มีชื่อผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม รับผิดชอบดำเนินการให้เกิดการผสมเทียม การปฏิสนธิในร่างกาย หรือการสร้างเซลล์ต้นกำเนิดให้แก่ผู้อื่น

มาตรา ๓๖ ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖

มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐ ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดจริยธรรมทางการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๗ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๘ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ค

หน้า ๖๖

เล่ม ๑๑๔ ตอนพิเศษ ๑๒๓ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๐

ประกาศแพทยสภา

ที่ ๑/๒๕๔๐

เรื่อง มาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์

เพื่อให้การบริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน สามารถคุ้มครองผู้รับบริการให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ คณะกรรมการแพทยสภาจึงได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๐ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ออกประกาศกำหนดมาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ ดังนี้

ข้อ ๑ การให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ หมายความว่า กรรมวิธีใดๆ ที่เป็นการช่วยการเจริญพันธุ์ที่แตกต่างไปจากกระบวนการตามธรรมชาติ โดยการนำเซลล์สืบพันธุ์ทั้งเพศหญิงและเพศชาย (Gamete) ออกจากร่างกายของผู้รับบริการ และ

(๑) การเคลื่อนย้ายเซลล์สืบพันธุ์เข้าไปในมดลูก และ/หรือหลอดมดลูก (Intrauterine Insemination, Gamete intrafallopian transfer) หรือ

(๒) การปฏิสนธินอกร่างกาย (In vitro fertilization) ด้วยวิธีการต่างๆ และการเคลื่อนย้ายตัวอ่อนเขาไปในหลอดมดลูก และ/หรือ โพรงมดลูก (Embryo Transfer)

ข้อ ๒ ผู้ดำเนินการสถานพยาบาล หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งมีหน้าที่ในลักษณะเดียวกันในหน่วยงานที่ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทั้งของรัฐและเอกชน จะต้องรับผิดชอบ หรือจัดให้มีผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม เป็นผู้รับผิดชอบในการให้บริการดังกล่าว

หน้า ๖๗

เล่ม ๑๑๔ ตอนพิเศษ ๑๒๓ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๐

ข้อ ๓ ผู้รับผิดชอบในการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๒ ของหน่วยงานใดจะต้องได้รับหนังสือรับรองจากราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย

ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ในหน่วยงานใดซึ่งให้บริการก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการขอหนังสือรับรองจากราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยภายในร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศนี้ใช้บังคับ

ในกรณีมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองให้ขอหนังสือรับรองจากราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อ ๔ ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบตามข้อ ๓ หรือเป็นผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ จะต้องรักษามาตรฐานการให้บริการให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๕ ให้ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประกาศฉบับนี้ และรายงานผลการดำเนินการต่อแพทยสภาเป็นประจำปีละครั้ง

ข้อ ๖ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐

อรุณ เฟ้าสวัสดิ์

นายกแพทยสภา

มาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์
แนบท้ายประกาศแพทยสภา ที่ 1/2540 ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2540

ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมผู้รับผิดชอบในการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์
ต้องรักษามาตรฐานการให้บริการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ทีมเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ ประกอบด้วย

1.1 แพทย์หัวหน้าทีม เป็นสูตินรีแพทย์ที่ได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติสาขาสูติศาสตร์
นรีเวชวิทยาหรือได้รับประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองอื่นที่ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์ฯ รับรอง
เป็นผู้ให้การดูแลรักษาและกำกับดูแลการดำเนินการขั้นตอนต่างๆ ในการให้บริการด้านเทคโนโลยีช่วยการ
เจริญพันธุ์ ให้เป็นไปตามหลักวิชาการและข้อบ่งชี้ทางการแพทย์

1.2 ทีมการดูแลรักษา ประกอบด้วย

1.2.1 สูตินรีแพทย์ ซึ่งมี

- ความรู้ในการให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์
- ความรู้ความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ที่เหมาะสม
- ความรู้ในการกระตุ้นการตกไข่และประสิทธิภาพในการตรวจการเจริญเติบโตของไข่
- ความชำนาญในการใช้เครื่องมือตรวจจูงเชิงกราน และการนำไข่ออกจากรังไข่
- ความสามารถในการดูแลแก้ไขปัญหาภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น

1.2.2 นักวิทยาศาสตร์ ที่ได้รับปริญญาทางวิทยาศาสตร์ในสาขาที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคล
ที่ได้รับวุฒิบัตรที่ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยรับรอง ซึ่ง

- สามารถเพาะเลี้ยงเซลล์และเลี้ยงตัวอ่อนได้ และ/หรือ
- สามารถช่วยย้ายเซลล์สืบพันธุ์และหรือช่วยย้ายฝากตัวอ่อนเข้าสู่ร่างกายได้

1.2.3 พยาบาล ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับเทคโนโลยี
ช่วยการเจริญพันธุ์

1.2.4 บุคลากรอื่นที่ควรมี เช่น วิศวกรแพทย์ ศัลยแพทย์ระบบสืบสาวะ นักจิตวิทยา
นักพันธุศาสตร์ ฯลฯ

2. สถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์

2.1 สถานที่ อย่างน้อยต้องมีห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงตัวอ่อน และห้องผ่าตัดที่ใช้ในการเก็บไข่

2.2 เครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ อย่างน้อยต้องมี เครื่องมือเกี่ยวกับการเตรียมอสุจิ
การเพาะเลี้ยงตัวอ่อน, การแช่แข็งเพื่อรองรับเซลล์สืบพันธุ์และตัวอ่อนที่เหลือ, และอุปกรณ์การกู้ชีวิต
ที่พร้อมใช้งานเสมอ

หน่วยงานที่ให้บริการเฉพาะบางอย่างเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่ให้บริการหลัก (Satellite Clinic)
ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานที่ให้บริการหลักด้วย

3. การควบคุมคุณภาพและจริยธรรม

แต่ละหน่วยงานต้องมีคณะกรรมการรับผิดชอบอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วย สูตินรีแพทย์ นักวิทยาศาสตร์ และพยาบาล เพื่อดูแลการบริการให้มีมาตรฐาน และควบคุมด้านจริยธรรมภายในหน่วยงานนั้น

กรรมการที่เป็นสูตินรีแพทย์ในคณะกรรมการดังกล่าว อย่างน้อยคนหนึ่งต้องมีชื่ออยู่ในทีมงานที่ให้บริการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอและต้องจัดให้มีการจดบันทึกการประชุมไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง

4. บันทึกทางการแพทย์

แต่ละหน่วยงานต้องจัดระบบให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งเป็นผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทำการบันทึกทางการแพทย์ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ป่วย ดังนี้

- ข้อมูลทั่วไป
- ข้อมูลทางการแพทย์

บันทึกทางการแพทย์ตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาไว้ให้อยู่ในสภาพที่ตรวจสอบได้ไม่น้อยกว่าสิบปี นับแต่วันที่ทำ

ให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมผู้รับผิดชอบในการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์รายงานข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการตามแบบที่แนบต่อราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

5. ใบบินยอม

ให้แต่ละหน่วยงานจัดให้มีใบบินยอมให้ผู้รับบริการและคู่สมรสลงนามรับรองความสมัครใจในการขอรับบริการ โดยก่อนให้ผู้รับบริการและคู่สมรสลงนามในใบบินยอม ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งเป็นผู้ให้บริการจะต้องอธิบายให้ความรู้และให้บริการปรึกษาจนผู้รับบริการและคู่สมรสเข้าใจอย่างถ่องแท้

แบบใบบินยอมและแบบคำอธิบายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยกำหนด

แบบใบบินยอมและแบบคำอธิบาย ใบบินยอมให้ผู้รับบริการและคู่สมรส 1 ชุด และหน่วยงานต้องเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน 1 ชุด โดยให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกทางการแพทย์

รายงานผลการดำเนินงานประจำปี สถาบัน

Type of ART No.of	GIFT	ZIFT	IVF	ICSI	Cryopreserved	OTHER
Patient included						
Cycle procedured						
Cycle retrieved						
Oocyte retrieved						
Oocyte transferred						
Oocyte inseminated						
Embryo						
Embryo transferred						
Cycle transferred						
Clinical pregnancy						
Pregnancy loss						
Ectopic pregnancy						
Ongoing pregnancy						
Live birth						
Singleton						
Multiple						
- Twin						
- Triplets						
- Quadruplets or more						
Major anomaly						
Minor anomaly						
Others						
- MESA						
- TESE						
-						
-						

ภาคผนวก ง

หน้า ๓๓

เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๖๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

ประกาศแพทยสภา

ที่ ๒๑/๒๕๕๕

เรื่อง มาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยี

ช่วยการเจริญพันธุ์

(ฉบับที่ ๒)

ตามที่แพทยสภาได้ออกประกาศฉบับที่ ๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ กำหนดมาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมนั้น บัดนี้ เห็นเป็นการสมควรกำหนดมาตรฐานการให้บริการในเรื่องดังกล่าว เป็นการเพิ่มเติมเพื่อคุ้มครองผู้รับบริการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการแพทยสภาจึงได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ให้ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๔/๑ และข้อ ๔/๒ ของประกาศแพทยสภา ฉบับที่ ๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง มาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ ดังนี้

“ข้อ ๔/๑ การให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์จะต้องไม่เป็นการกระทำในลักษณะเป็นการทำสำเนาชีวิต (Human Cloning) เพื่อการเจริญพันธุ์

ข้อ ๔/๒ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบตามข้อ ๓ หรือเป็นผู้ให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ จะต้องรักษามาตรฐานการให้บริการในส่วนที่เกี่ยวกับการบริจาคเซลล์สืบพันธุ์จากหญิงหรือชาย หรือตัวอ่อนที่ใช้ในกระบวนการช่วยการเจริญพันธุ์ ดังนี้

(๑) กรณีที่คู่สมรสต้องการมีบุตร โดยให้ภรรยาเป็นผู้ตั้งครรภ์ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมอาจให้บริการ โดย

(ก) ใช้เซลล์สืบพันธุ์จากผู้บริจาคเพื่อการปฏิสนธิไม่ว่าจะทำให้เกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกาย

(ข) รับบริจาคตัวอ่อนเพื่อการตั้งครรภ์

(๒) กรณีที่คู่สมรสต้องการมีบุตรโดยให้หญิงอื่นซึ่งมิใช่ภรรยาตั้งครรภ์แทนผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจะให้บริการได้เฉพาะกรณีใช้ตัวอ่อนที่มาจากเซลล์สืบพันธุ์ของคู่สมรสเท่านั้น

(๓) การให้บริการตาม (๑) หรือ (๒) ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(ก) ไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้บริจาคเซลล์สืบพันธุ์ ในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการซื้อขาย

(ข) ไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนแก่หญิงที่ตั้งครรภ์แทนในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการรับจ้างตั้งครรภ์

(ค) หญิงที่ตั้งครรภ์แทน จะต้องเป็นญาติโดยสายเลือด ของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

หน้า ๓๕

เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๖๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๕

(ง) การตรวจวินิจฉัยโรคทางพันธุกรรมของตัวอ่อนก่อนย้ายเข้าสู่โพรงมดลูก (Pre-implantation Genetic Diagnosis) ให้กระทำได้เฉพาะ การตรวจเพื่อวินิจฉัยโรคตามความจำเป็นและสมควร ทั้งนี้ จะต้องไม่เป็นการกระทำในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการเลือกเพศ โดยจะต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมตามแบบแนบท้ายประกาศนี้

(๔) การให้บริการนอกเหนือไปจากมาตรฐานที่กำหนดไว้ใน (๑) (๒) และ (๓) ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหรือเป็นผู้ให้บริการต้องได้รับความเห็นชอบจากราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย ก่อนการให้บริการทุกครั้ง”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕

สมศักดิ์ โล่ห์เลขา

นายกแพทยสภา

เอกสารแนบท้ายฉบับที่ 5

หนังสือแสดงความยินยอมเพื่อรับการตรวจวินิจฉัยโรคทางพันธุกรรมของตัวอ่อนก่อนย้ายเข้าสู่โพรงมดลูก
Pre-implantation Genetic Diagnosis

สถาบันพยาบาล/สถาบัน

หนังสือฉบับนี้เป็นหนังสือยืนยันและแสดงถึงความประสงค์ของข้าพเจ้าทั้งสอง ที่จะยอมรับ การตรวจวินิจฉัยโรคทางพันธุกรรมของตัวอ่อนก่อนย้ายเข้าสู่โพรงมดลูก ซึ่งข้าพเจ้าประสงค์จะให้แพทย์นำไป ใช้เพื่อการตั้งครรภ์ที่ข้าพเจ้ายินดีรับเป็นบุตร โดยชอบด้วยกฎหมายเมื่อเกิดมาในระยะต่อไป

คำอธิบาย

การตรวจวินิจฉัยโรคทางพันธุกรรมของตัวอ่อนก่อนย้ายเข้าสู่โพรงมดลูก คือกระบวนการนำเอาเซลล์บางเซลล์ของตัวอ่อนที่ได้จากกระบวนการปฏิสนธิออกวางกายออกมาตรวจโครโมโซมและสารทางพันธุกรรม (DNA) โดยอาศัยหลักการของชีวโมเลกุลเพื่อการตรวจวินิจฉัยความผิดปกติของโครโมโซมและหรือโรคทางพันธุกรรมบางโรคของตัวอ่อน โดยทั่วไปตัวอ่อนที่ได้รับการตรวจยังสามารถเจริญเติบโตต่อไปได้ แต่อาจจะมีตัวอ่อนจำนวนหนึ่งไม่สามารถเจริญเติบโตต่อไปได้ภายหลังการตรวจและสลายตัวไป สำหรับตัวอ่อนที่ไม่พบโรคทางพันธุกรรมส่วนหนึ่ง จะได้รับการย้ายเข้าสู่โพรงมดลูก และหากมีส่วนที่เหลือจะได้รับการเก็บรักษาด้วยกระบวนการแช่แข็งตัวอ่อน อย่างไรก็ตาม การตรวจนี้จะไม่ใช่เป็นการบอกว่าเด็กที่เกิดมาจะไม่มีโอกาสเป็นโรคทางพันธุกรรมอื่นๆ อีก เพราะการตรวจจะมีข้อกำหนดเฉพาะโรคที่สงสัยเท่านั้น ไม่สามารถบอกโรคทางพันธุกรรมได้ทุกโรค

ตัวอย่างของโรคทางพันธุกรรมในกลุ่มรส ที่อาจได้ประโยชน์จากการตรวจนี้ เช่น โรคโลหิตจาง(ธาลัสซีเมีย), โรคกล้ามเนื้อลีบทางพันธุกรรมเป็นต้น นอกจากนั้น ยังอาจนำมาใช้เพื่อตรวจในกรณีที่มีความเสี่ยงในการเกิดความผิดปกติทางโครโมโซมในเซลล์ของตัวอ่อน โดยเฉพาะในกรณีที่มารดาอายุมาก อย่างไรก็ตามการนำมาใช้เพื่อตรวจเพศของตัวอ่อนโดยไม่มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์อย่างอื่นจะกระทำไม่ได้

อัตราความสำเร็จของการตั้งครรภ์ ภายหลังจากย้ายตัวอ่อนที่ได้รับการตรวจวินิจฉัยดังกล่าว อาจน้อยลงได้บ้างจากการกระทบกระเทือนของกระบวนการในการตรวจนี้ โดยทั่วไปอัตราความสำเร็จของการตั้งครรภ์จะประมาณร้อยละ 15-20

หนังสือแสดงความยินยอม

ข้าพเจ้าได้รับคำอธิบายถึงขั้นตอนการตรวจวินิจฉัยโรคทางพันธุกรรมของตัวอ่อนก่อนย้ายเข้าสู่
โพรงมดลูก ข้าพเจ้าเข้าใจถึงข้อบ่งชี้ ข้อได้เปรียบ เสียเปรียบ ข้อจำกัด ในการตรวจวินิจฉัยโรคดังกล่าว
พร้อมกับได้อ่านคำอธิบายหรือมีผู้อ่านให้ข้าพเจ้าฟัง ข้าพเจ้ามีโอกาสได้ซักถามและได้รับคำตอบเป็นที่พอใจ
ข้าพเจ้าได้ลงนามยินยอมที่จะรับบริการตรวจวินิจฉัยโรคดังกล่าวจากการดำเนินการของ

นายแพทย์/แพทย์หญิง.....และผู้ร่วมงาน

ในกรณีที่เกิดปัญหาหรือมีภาวะแทรกซ้อนอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพ สืบเนื่องจากการตรวจ
วินิจฉัยโรคทางพันธุกรรมของตัวอ่อน ทั้งที่สูตินรีแพทย์ได้กระทำตามแนวทางการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยี
ช่วยการเจริญพันธุ์ตามมาตรฐานที่ดีที่สุด โดยมีได้ประมาณเงินแล้ว ข้าพเจ้าทั้งสามีและภรรยาจะไม่เรียกร้อง
ค่าเสียหายใดๆทั้งสิ้น

อนึ่ง ข้าพเจ้าทั้งสามีและภรรยาได้รับรู้รับทราบเป็นอย่างดีแล้วว่า เด็กที่เกิดจากกระบวนการของ
การปฏิสนธินอกร่างกายหรือฝังตัวของตัวอ่อนหลังจากการตรวจวินิจฉัยโรคทางพันธุกรรม อาจมีโอกาสเกิด
ความคิดปกคิขึ้นได้ ซึ่งอัตราการเกิดไม่แตกต่างจากเด็กที่เกิดขึ้นตามกระบวนการเจริญพันธุ์ตามธรรมชาติ

ลงนาม
(.....) (ภรรยา)

ลงนาม
(.....) (สามี)

ลงนาม
(.....) (แพทย์ผู้รักษาและ
ให้คำอธิบาย)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

Surrogacy Arrangements Act 1985

1985 CHAPTER 49

An Act to regulate certain activities in connection with arrangements made with a view to women carrying children as surrogate mothers. [16th July 1985]

BE IT ENACTED by the Queen's most Excellent Majesty, by and with the advice and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in this present Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows:

“Meaning of ‘surrogate mother’, ‘surrogate arrangement’ and other terms.”

1: (1) The following provisions shall have effect for the interpretation of this Act.

(2) " Surrogate mother " means a woman who carries a child in pursuance of an arrangement---

(a) made before she began to carry the child, and

(b) made with a view to any child carried in pursuance of it being handed over to, and the parental rights being exercised (so far as practicable) by, another person or other persons.

(3) An arrangement is a surrogacy arrangement if, were a woman to whom the arrangement relates to carry a child in pursuance of it, she would be a surrogate mother.

(4) In determining whether an arrangement is made with such a view as is mentioned in subsection (2) above regard may be had to the circumstances as a whole (and, in particular, where there is a promise or understanding that any payment will or may be made to the woman or for her benefit in respect of the carrying of any child in pursuance of the arrangement, to that promise or understanding).

(5) An arrangement may be regarded as made with such a view though subject to conditions relating to the handing over of any child.

(6) A woman who carries a child is to be treated for the purposes of subsection (2)(a) above as beginning to carry it at the time of the insemination or, as the case may be, embryo insertion that results in her carrying the child.

(7) " Body of persons " means a body of persons corporate or unincorporate.

(8) " Payment " means payment in money or money's worth.

(9) 'This Act applies to arrangements whether or not they are lawful and whether or not they are enforceable by or against any of the persons making them.

2. (1) No person shall on a commercial basis do any of the following acts in the United Kingdom, that is -

- (a) initiate or take part in any negotiations with a view to the making of a surrogacy arrangement,
- (b) offer or agree to negotiate the making of a surrogacy arrangement, or
- (c) compile any information with a view to its use in making, or negotiating the making of, surrogacy arrangements;

and no person shall in the United Kingdom knowingly cause another to do any of those acts on a commercial basis.

(2) 'A person who contravenes subsection (1) above is guilty of an offence ; but it is not a contravention of that subsection

- (a) for a woman, with a view to becoming a surrogate mother herself, to do any act mentioned in that subsection or to cause such an act to be done, or
- (b) for tiny person, with a view to a surrogate mother carry-ing a child for him, to do such an act or to cause such an act to be done.

(3) For the purposes of this section, a person does an act on a commercial basis (subject to subsection (4) below) if-

- (a) any payment is at any time received by himself or another in respect of it, or
- (b) he does it with a view, to any payment being received by himself or another in respect of making, or negotiating or facilitating the making of, any surrogacy arrangement.

In this subsection " payment " does not include payment to or for the benefit of a surrogate mother or prospective surrogate mother. @

(4) In proceedings against a person for an offence under subsection (1) above, he is not to be treated as doing an act on a commercial basis by reason of any payment received by another in respect of the act if it is proved that

- (a) in a case where the payment was received before he did the act, he did not do the act knowing or having reasonable cause to suspect that any payment had been received in respect of the act ; and
- (b) in any other case, he did not do the act with a view to any payment being received in respect of it.

(5) Where

- (a) a person acting on behalf was received before he any part in negotiating surrogacy arrangement in the United Kingdom, and
- (b) negotiating or facilitating the making of surrogacy arrangements is an activity of

the body, then, if the body at any time receives any payment made by or on behalf of(i) a woman who carries a child in pursuance of the arrangement,

- (ii) the person or persons for whom she carries it,
- or

(iii) any person connected with the woman or with that person or those persons, the body is guilty of an offence.

For the purposes of this subsection, a payment received by a person connected with a body is to be treated as received by the body.

(6) In proceedings against a body for an offence under subsection (5) above, it is a defence to prove that the payment concerned was not made in respect of the arrangement mentioned in paragraph (a) of that subsection.

(7) A person who in the United Kingdom takes part in the management or control

(a) of any body of persons, or

(b) of any of the activities of any body of persons, is guilty of an offence if the activity described in subsection (8) below is an activity of the body concerned.

(8) The activity referred to in subsection (7) above is negotiating or facilitating the making of surrogacy arrangements in the United Kingdom, being

(a) arrangements the making of which is negotiated or facilitated on a commercial basis, or

(b) arrangements in the case of which payments are received (or treated for the purposes of subsection (5) above as received) by the body concerned in contravention of subsection (5) above.

(9) In proceedings against a person for an offence under subsection (7) above, it is a defence to prove that he neither knew nor had reasonable cause to suspect that the activity described in subsection (8) above was an activity of the body concerned; and for the purposes of such proceedings any arrangement falling within subsection (8)(b) above shall be disregarded if it is proved that the payment concerned was not made in respect of the arrangement.

Advertisements about surrogacy.

3.-(1) This section applies to any advertisement containing an indication (however expressed)

(a) that any person is or may be willing to enter into a surrogacy arrangement or to negotiate or facilitate the making of a surrogacy arrangement, or

(b) that any person is looking for a woman willing to become a surrogate mother or for persons wanting a woman to carry a child as a surrogate mother.

(2) Where a newspaper or periodical containing an advertisement to which this section applies is published in the United Kingdom, any proprietor, editor or publisher of the newspaper or periodical is guilty of an offence.

(3) Where an advertisement to which this section applies is conveyed by means of a telecommunication system so as to be seen or heard (or both) in the United Kingdom, any person who in the United Kingdom causes it to be so conveyed knowing it to contain such an indication as is mentioned in subsection (1) above is guilty of an offence.

(4) A person who publishes or causes to be published in the United Kingdom an advertisement to which this section applies (not being an advertisement contained in a newspaper or periodical or conveyed by means of a telecommunication system) is guilty of an offence.

(5) A person who distributes or causes to be distributed in the United Kingdom an advertisement to which this section applies (not being an advertisement contained in a newspaper or periodical published outside the United Kingdom or an advertisement conveyed by means of a telecommunication system) knowing it to contain such an indication as is mentioned in subsection (1) above is guilty of an

offence.

(6) In this section " telecommunication system " has the same meaning as in the Telecommunications Act 1984. (1984 c12)

4.-(1) A person guilty of an offence under this Act shall be Offences. liable on summary conviction

(a) in the case of an offence under section 2 to a fine not exceeding level 5 on the standard scale or to imprisonment for a term not exceeding 3 months or both,

(b) in the case of an offence under section 3 to a fine not exceeding level 5 on the standard scale.

In this subsection " the standard scale " has the meaning given by section 75 of the Criminal Justice Act 1982. 1982 c. 48.

(2) No proceedings for an offence under this Act shall be instituted

(a) in England and Wales, except by or with the consent of the Director of Public Prosecutions: and

(b) in Northern Ireland, except by or with the consent of the Director of Public Prosecutions for Northern Ireland.

(3) Where an offence under this Act committed by a body corporate is proved to have been committed with the consent or connivance of, or to be attributable to any neglect on the part of, any director, manager, secretary or other similar officer of the body corporate or any person who was purporting to act in any such capacity, he as well as the body corporate is guilty of the offence and is liable to be proceeded against and punished accordingly.

(4) Where the affairs of a body corporate are managed by its members, subsection (3) above shall apply in relation to the acts and defaults of a member in connection with his functions of management as if he were a director of the body corporate.

(5) In any proceedings for an offence under section 2 of this Act, proof of things done or of words written or spoken or published (whether or not in the presence of any party to the proceedings) by any person taking part in the management or control of a body of persons or of any of the activities of the body, or by any person doing any of the acts mentioned in subsection (1)(a) to (c) of that section on behalf of the body, shall be admissible as evidence of the activities of the body.

(6) In relation to an offence under this Act, section 127(1) of the Magistrates' Courts Act 1980 (1890 c 43) (information must be laid within six months of commission of offence), section 331 (1) of the Criminal Procedure (Scotland) Act 1975 (1975 c21) (proceedings must be commenced within that time) and Article 19(1) of the Magistrates' Courts (Northern Ireland) Order 1981 (S.I. 1981/1675 (N.I. 26.) (complaint must be made within that time) shall have effect as if for the reference to six months there were substituted a reference to two years.

Short Title and extent.

5 -(1) This Act may be cited as the Surrogacy Arrangement Act 1985.

(2) This Act extends to Northern Ireland..

End.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายกานต์ กาญจนะไพบุลย์ เกิดเมื่อวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2524 กรุงเทพมหานคร จบ
การศึกษานิติศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2546 และเข้าศึกษาต่อใน
หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายเอกชนและธุรกิจ ปีการศึกษา 2547